Єднаймося в Просвіті!

Галицька Просвіта

Воскресення день — тож просвітімся торжеством і друг друга обіймім. Скажімо, брати, і тим, що ненавидять нас, простім усе Воскресінням, і так закличімо: Христос воскрес із мертвих...
(з Воскресної утрені)

№ 10 (272)
1 квітня
2010 р.

Тижневик "Галицька Просвіта" * Засновник – Івано-Франківське ОО ВУТ "Просвіта" ім. Т. Шевченка * Свідоцтво – ІФ № 521 від 15.06.2004 р. * Шеф-редактор – Степан Волковецький * Гол. редактор – Богдан Вівчар * Редактор – Михайлина Боднар * Літературний редактор – Ірина Шумада * Верстка – Марія Дзебчук * Набір – Наталія Дяченко * Друк – КП фірма "ЛІК" * Тираж – 2000 примірників * Замовлення – № 1049 * Наша адреса: 76018, м. Івано-Франківськ, вул. М. Грушевського,18 * тел. (0342) 75-05-86, * тел./факс (03422) 2-38-67 * e-mail: oblasna-prosvita@ukr.net * Наші реквізити: Р/р 2600630015124 в Укрсоцбанку МФО 336019, код 04929075. * За зміст та достовірність інформації у рекламі відповідальність несе рекламодавець * Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій і подає матеріали для дискусії * За точність викладених фактів відповідальність несе автор * Редакція застерігає за собою право редаґувати і скорочувати матеріали * Листування з читачами – тільки на сторінках газети

ВІРИ, НАСНАГИ, РАДОСТІ

ДОРОГІ ПРОСВІТЯНИ!

Правління Івано-Франківського ОО ВУТ «Просвіта» ім. Тараса Шевченка щиро вітає вас зі світлим празником Воскресіння Христового. Нехай тверда віра в щасливе майбутнє України та розквітаюча природа краю дадуть вам силу, наснагу в повсякденній праці для блага українського народу.

Веселих вам Великодніх свят і смачної паски.

Христос воскрес!
Воістину воскрес!

Від імені Правління
Голова ОО ВУТ «Просвіта»
імені Тараса Шевченка
Степан ВОЛКОВЕЦЬКИЙ

БО УКРАЇНИ ІНШОЇ НЕМА

ЗАЯВА

Всеукраїнського товариства «Просвіта» імені Тараса Шевченка

Для України настали нові-старі реалії. До влади повернулися ті, які недавно керували Україною. Про їхню діяльність українському суспільству добре відомо.

Всеукраїнське товариство «Просвіта» імені Тараса Шевченка підтверджує свою вірність фундаментальним принципам, що не підлягають обговоренню і не можуть бути змінені в жодному разі. А саме, **незалежність, територіальна цілісність, державний статус української мови і тимчасове (до 2017 року) перебування іноземних військ (Чорноморський флот РФ) на території суверенної держави.**

Усі ці принципи закріплені в Конституції, на якій присягнув новий Президент України. **І він своїми словами та вчинками зобов'язаний у всьому підтверджувати вірність цим принципам.**

Українське суспільство чекає змін та стабільності, про що весь час говорила нова команда.

Проте, почався повальний наступ на українську історію, мову, культуру, освіту, інформацію, європейський вибір, вступ України до НАТО, тобто на права і свободи громадян. Викликають тривогу й подив окремі кадрові призначення в українському уряді, особливо кандидатура Міністра освіти і науки України Дмитра Табачника, який добре відомий своєю українофобською позицією.

Призначення Міністром освіти і науки в Уряді незалежної України людини, яка переконана, що ця сама незалежна Україна є історичним непорозумінням, що сферу вжитку української мови в Україні потрібно кардинально обмежити, що Галичина – це не Україна, а галичани – не українці. Цей перелік його антиукраїнських випадів можна вести далі. Саме тому ми **вимагаємо негайної відставки Д. Табачника з посади Міністра освіти і науки України.**

Нас обурила заява ректорів окремих вищих шкіл, у якій висловлюється підтримка антиконституційного курсу Д. Табачника на забезпечення «вільного вибору мови для навчання всіх рівнів». Цей курс суперечить Конституції України та ухвалі Конституційного суду України від 14 грудня 1999 року.

Центральне правління Всеукраїнського товариства «Просвіта» імені Тараса Шевченка звертається до всіх просвітян, до всього національно свідомого українства взяти активну участь в акціях протесту проти призначення Д. Табачника на посаду Міністра освіти і науки України.

Центральне Правління

ДУХОВНЕ

ЗНАЙ СВІЙ ОБРЯД

За давнім звичаєм, святкування світлого празника Пасхи Христової розпочинається опівночі або ж на світанку – на знак Воскресіння Спасителя, що відбулося вдосвіта третього дня після Його смерті. Воскресні торжества розпочинаються обходом довкола церкви. Священик і вірні зі свічками виходять з храму і під передзвін дзвонів тричі обходять довкола замкненої церкви. Цей обхід символізує ходу жінок-мироносиць, котрі на світанку неділі йшли до Господнього гробу. Після обходу, ставши перед зачиненими дверима храму, в оточенні вірних, священик розпочинає Воскресну утреню. На знак того, що смерть Господа на хресті відкриває нам двері до неба, єрей, тримаючи у руці хрест, відчиняє двері храму, що символізує гріб Спасителя. Усі вірні заходять у яскраво освітлену церкву, радісно співаючи Воскресний тропар:

Христос воскрес із мертвих,
Смертю смерть подолав,
І тим, що в гробах,
життя дарував!

Пасхальне богослужіння є особливо радісним і торжественним. Євангеліє від Йоана, яке зачитують під час Божественної Літургії кількома мовами на знак поширення Христової науки в усьому світі, наголошує, що Христос є воплоченим Словом, яке послане Отцем на землю, щоб проповідувати світові тайни Бога. Христос приходить, щоб пожертвувати себе за увесь світ, а у своєму славному Воскресінні дарувати кожній людині вічне життя, спасіння. Так нині таїнственно звершується те, без чого «марна віра наша»: Христос воскрес! Звучать святкові піснеспіви, що славлять воскреслого Господа. Храм сповнений світлом і радістю. Усі вірні стають причасниками духовної трапези радості, до якої готувалися впродовж Великого посту.

По закінченні святкової Літургії, священик освячує скоромне, яке люди принесли у своїх великодніх кошиках – «дарниках». Це освячення символізує поєднання земної і небесної радості.

Вийшовши з храму, люди вітають одне одного: христосуються («Христос воскрес!» – «Воістину воскрес!», тоді тричі цілуються) і обмінюються писанками або червоними крашанками.

Таким привітанням здоровлять одне одного від Великодня аж до Вознесіння Господнього.

У день Пасхи під час Божественної Літургії також відбувається благословення артоса. Слово «артос» у перекладі з грецької мови – «квасний хліб». Артос – це освячений хліб, що є символом вічного життя, символом Агнця, спільний для всіх членів Церкви. На артос прикріплюють ікону Христового Воскресення. Зазвичай артос виставляють для почитання на тетрапод або перед іконою Спасителя. Там він перебуває упродовж усього Світлого тижня.

Давній переказ оповідає, що апостоли, збираючись довкола трапези після Вознесіння Господа, знаходили втіху у молитві, пригадуючи слова Спасителя. Його вчинки, страсті й прославу. А на місці невидимо присутнього серед них Христа клали хліб. Тож у літургійній практиці прийнявся цей звичай під час великодніх торжеств: виставляти для почитання у храмі хліб-артос – як символ того, що Спаситель став для нас істинним хлібом життя.

У Світлу суботу читають молитву на роздрібнення артосу, ділять його на частинки і наприкінці Літургії у Томину неділю роздають вірним. Часточки артосу можна зберігати вдома і споживати в разі потреби, приміром, хвороби, промовивши «Христос воскрес!».

За звичаєм, у Великодню ніч не годиться спати. У народі кажуть, що цієї ночі поміж людьми ходить щастя, але приходить лише до тих, хто не спить. Та все-таки, якщо немає змоги піти на Великоднє богослужіння, і ви залишаєтеся вдома, засвітіть лампаду перед іконами і свічечку на вікні. Нехай це буде видимим знаком, що ви вірите і чекаєте Воскресіння. Врешті, можна духовно долучитися до пасхальних торжеств, які традиційно транслюють по телебаченню.

Свято Христового Воскресіння триває весь тиждень. Богослужіння у храмах є більш урочистими, ніж в інші свята. Упродовж усього Великоднього тижня відправи звершують при розчинених царських вратах на знак того, що тепер Христове Воскресіння для всіх відкрило врата Божого Царства.

Ярослава МУЗИЧЕНКО

РАДІСТЬ З НЕБА

Христос воскрес!
Христос воскрес!
Радість з неба ся являє,
Пасха красна днесь витає,
Радуйтеся щиро нині –
Бог дав щастя всій родині,
Бог дав радість нам з небес:
Христос воскрес!
Христос воскрес!

Христос воскрес!
Христос воскрес!
Земленька зі сну збудилась,
В трави, квіти замаїлась,
Звір і птичка веселиться,
Миром Божим світ краситься,
Люди, мир дав Бог з небес:
Христос воскрес!
Христос воскрес!

Христос воскрес!
Христос воскрес!
Мир нам сам Христос приносить,
Мир нам небо днесь голосить,
Мир той Божий всі вітаймо,
Ласку Божу прославляймо,
Чудо Боже всіх чудес:
Христос воскрес!
Христос воскрес!

ПЕРЕДПЛАЧУЙТЕ **"ГАЛИЦЬКУ ПРОСВІТУ"!** Передплатний індекс **91083**

ВИСТАВКИ

ПОКЛОНЯЄМОСЬ ТОБІ, ХРИСТЕ

В Івано-Франківському краєзнавчому музеї відкрилася виставка сакрального мистецтва. Ідея створення виставки належить завідувачу відділу реставрації Івано-Франківського краєзнавчого музею Валерієві Твердохлібу, який проводив значну частину реставраційно-консерваційних заходів з порятунку творів, які були в дуже тяжкому стані.

На виставці сакрального мистецтва вперше для загального огляду представлені твори з колекції катедрального собору Святого Воскресіння в Івано-Франківську, яку зібрав настоятель храму отець-мітрат Юрій Новицький. Значну частину колекції складають плащаниці кінця XVIII–XX ст., яких налічується двадцять чотири.

Плащаниці належать до творів богослужбового вжитку, які у храмах східнохристиянської традиції виставляються раз на рік і перебувають там протягом двох днів: Великої п'ятниці та суботи. У Велику п'ятницю плащаниця символізує мертве тіло Христа, а обряд відтворює історичну подію його похорону. Вірні, які приходять вклонитися плащаниці, символізують Йосифа Аримафейського, Никодима, жінок-мироносиць, які прийшли вшанувати тіло Господа. Найповніше ця подія описана в Євангелії від Івана, який, як вважають, також міг бути очевидцем події. Плащаниця виставляється в храмі вірних до Воскресної утрені. Після відправи надгробного перед утренею її кладуть у святилищі на престолі, де вона перебуває сорок днів, означаючи час перебування Христа на землі до Вознесіння.

Представлені на виставці плащаниці мають значну мистецьку цінність. До особливо цікавих експонатів слід віднести групу центрально-українських плащаниць другої половини XIX ст., які об'єднані іконографією та художнім вирішенням. Це багатофігурні плащаниці зі сценою оплакування Христа.

Найдавнішою є однофігурна плащаниця із зображенням Христового тіла на локальному темному тлі, яку можна віднести до кінця XVIII ст. Цікавими за манерою виконання є також плащаниці зі сценою покладення Христа до гробу, які слід датувати орієнтовно серединою XIX ст.

Вагомим акцентом експозиції є група ручних різьблених хрестів XIX ст. (37 творів), які демонструють різні варіанти іконографії, художньо-стильового вирішення, а також техніки виконання.

Андрій ЧЕМЕРИНСЬКИЙ

ДОПОКИ?

БОРОТЬБА З УБН ТРИВАЄ

Жоден державний чиновник досі не отримував такого організованого й масового несприйняття як Дмитро Табачник. Чи варто українцям так ревно домагатись негайної відставки саме Дмитра Табачника, адже саме зараз на різні посади призначаються не менш одіозні персони?

Табачників в Україні – леґіон, і їх вистачить на життя цього покоління патріотів. Цей тип людей відверто дратує українців, намагаючись нормальну реакцію суспільства представити як полювання на відьмаків. В українців є інше відчуття – ніби це полюють на їхній спокій і самобутність.

Не варто обзивати Дмитра Табачника простим українофобом. Це дуже розумний, послідовний, системний ідеолог боротьби з українським націоналізмом у радянському розумінні цього слова і ним він залишатиметься завжди, особливо в личині українського чиновника. Ми не встигли забути, що буржуазним націоналістом вважався кожен україномовний, самобутній українець. Виявляється, що у вільній Україні процес боротьби з українським буржуазним націоналізмом не припинявся завдяки завзятим і винахідливим табачникам.

Борців з націоналізмом тьма, але ніхто, крім Табачника, не одержав такого страшного вироку неприязні. Совки працюють, як зомбі пролетарського інтернаціоналізму, а пан Табачник – заради особливого, забороненого задоволення, кепкуючи з українців. Українці можуть пробачити все, тільки не це.

Ще одна деталь – табачники особливі, бо вони не вимирають від старості, а клонуються у владі й політиці. Вони ніколи не відмовляться від особливої, комуністичної боротьби з націоналізмом, тобто з нормальними українцями. Здатні непомітно для нас реалізувати все це на практиці, використовуючи будь-які двозначності в тлумаченні українських законів, гроші й недоліки законодавства, особистий вплив та відомі слабкості ментальності українців. Масові заяви і протести з вимогою зняття з посади та легкий страх після втрати депутатської недоторканності лише додають табачникам задоволення від екстріму, роблять їх гранично витонченими й обережними, а тому дуже небезпечними.

Марні сподівання «підловити» якогось табачника на порушеннях закону, особливо ненароком зляканого масовими протестами. Він готовий до цього і, як досвідчений чиновник-борець, знайде спосіб робити свою справу в рамках українського законодавства, але має слабкість – ніяк не може відмовити собі в задоволенні насміхатись над роздратованими українцями. Заради цього задоволення він і живе.

З життєвого досвіду узагальнений табачник добре знає, що дуже знервовані українці здатні писати численні гнівні протести, але не завжди готові послідовно боротися з ним серйозно. Де наш потужний громадсько-правозахисний центр, який через суди зміг би реалізувати претензії самобутніх українців до чиновників-табачників і політиків-табачників, вишукуючи арґументи в українських законах?

Табачники добре знають, що бізнесмени-українці мусять давати всі зайві гроші на політику і їм не до підтримки національної громадської правозахисної діяльності, а без грошей на моніторинґ та адвокатів величезна українська громада може здебільшого гнівно протестувати. Недавно судовий позов родини Шухевичів до Дмитра Табачника закінчився програшем. А перед цим націоналісти програли суд за позовом з вимогою скасувати реєстрацію КПУ. Тому табачники вже не можуть відмовити собі в задоволенні кепкувати з роздратованих українців, уявно вважаючи себе вищими й набагато розумнішими. А якщо за ними ще й сила влади, то це задоволення стає повним, яскравим і насиченим. Через це сердешні українці вимушені відриватись від напружених міркувань про національну ідею і нехотя полювати на набридливих табачників.

Особливості полювання на табачників прості – з допомогою системної української правозахисної діяльності. Це повинно покласти край самозадоволенню цілої армії табачників і повернути спокій країнцям, які б воліли займатися корисними для національної державності справами. А наразі українцям доведеться важко боротися з допомогою протестів. Це трохи псуватиме нерви, бо українців будуть тепер дратувати щодня, провокуючи на цей стихійний протест, щоб згодом обізвати протестуючих нетолерантними печерними націоналістами.

Доведеться терпіти й робити неприємну справу – неправильне, але конче необхідне полювання на табачників, додержуючись прав людини і чинного законодавства. Поки українці ще не мають сильного правозахисного руху, табачників доведеться спокійно і невідступно виживати з влади потужними громадськими протестами.

Активні громадяни, навчальні заклади України неодмінно підтримають протест Києво-Могилянської академії та акцію «За Україну без Табачника». Однак не варто розчаровуватись, коли діюча влада захистить його, як рідного. Було б нерозумно надто нервувати через табачників, які нашими нервами й живляться. Вимушене полювання на табачників не повинно відволікати українців від власних нагальних справ, бо на часі зміцнення громадських структур і творення національної держави.

Володимир ФЕРЕНЦ

ТВОРЧІСТЬ

ПОДВИГ ПРОСВІТЯНИНА

Знаю цю скромну працьовиту людину понад десять років. Письменник, видавець, заступник голови Коломийського райміськоб'єднання «Просвіта», просвітянин з діда-прадіда Михайло Андрусяк став лауреатом Національної премії ім. Т. Шевченка. Як сам стверджує, просвітянами були всі його діди, батьки, вся його велика родина.

Хочеться нагадати краянам слова пана Михайла про роль «Просвіти» від дня її утворення: «Саме ця українська громадська організація впродовж багатьох десятиліть в умовах чужої займанщини сприяла духовному та національному відродженню українців, всебічно обстоювала їхні права, активно впливала на державотворчі процеси. Зрештою, сучасна "Просвіта" висунула мене на здобуття премії ім. Т. Шевченка в галузі літератури».

І ось в центрі патріотичного виховання молоді обласного центру відбулася перша зустріч лауреата з освітянами міста. Приємно було зустріти тут і просвітян В. Турчина та Т. Фіґоль. Остання принесла на зустріч вишивану скатертину та підсвічник, яким уже понад 150 років. За столом, застеленим цією скатертиною, тепер сиділи М. Андрусяк та М. Верес.

Виявляється, що автор трилогії працював над нею більш як 25 років. Почав ще за совітських часів (у 1985 р.). Перш за все – зустрічі, зустрічі, зустрічі з живими героями. Мама, батько, Мирослав Симчич з Косівщини, Пантелеймон Василевський з Дрогобича… Як сказав на зустрічі автор, Мирославові Симчичу на зустрічі з ним протягом двох днів було важче, ніж у КДБ.

Найбільше цікавить автора зворотний зв'язок із читачами. Він отримує від них тисячі листів, подяк і телефонних дзвінків. Є різні – навіть погрози. Як-то керівник Коломийського районного відділу КДБ Захаров, що катував маму, погрожував розправою, та після розмови покинув Коломию. Слава Богу! Одним окупантом менше.

Звичайно, хто пробував писати, той оцінить титанічну щоденну працю лауреата Шевченківської премії Михайла Андрусяка. Написати три товстенних книги (приблизно по 800 сторінок) – справа виснажлива, але вона принесла йому задоволення. Крім цього – це правдива історія національних змагань за Українську державу. Врешті-решт маємо незалежну державу, за яку полягла більшість героїв трилогії. Але розбудовувати її та робити її такою, про яку мріяли вони, – це вже наша робота, справедливо твердить автор книг. А нам, читачам, хочеться підкреслити: це справжній подвиг просвітянина Михайла Андрусяка.

Хай Господь нагородить Вас, достойний ювіляре.

Михайло РУДКОВСЬКИЙ

Кредитна спілка «Прикарпаття-СІМ»

повідомляє про проведення загальних зборів членів кредитної спілки, які відбудуться **7 травня 2010 року о 13.15 за адресою:**

вул. М. Грушевського, 18, м. Івано-Франківськ.

ПОРЯДОК ДЕННИЙ:

1. Затвердження порядку денного загальних зборів членів кредитної спілки.
2. Заслуховування та затвердження звітів спостережної ради, правління, кредитного комітету.
3. Заслуховування та затвердження висновку ревізійної комісії.
4. Заслуховування аудиторського висновку, яким підтверджена повнота та достовірність річної звітності.
5. Затвердження річної звітності та результатів діяльності кредитної спілки за 2009 рік.
6. Розподіл нерозподіленого доходу, що залишився у розпорядженні кредитної спілки за підсумками 2009 фінансового року.
7. Обрання членів спостережної ради та ревізійної комісії КС «Прикарпаття-СІМ».
8. Зміна місцезнаходження кредитної спілки.
9. Внесення змін до статуту КС «Прикарпаття-СІМ».
10. Розгляд бюджету на 2010 рік.
11. Визначення незалежного аудитора (аудиторської фірми) для підтвердження достовірності й повноти річної звітності КС «Прикарпаття-СІМ» за 2010 фінансовий рік.

Реєстрація учасників зборів: 7 травня з 12.45 до 13.15.

Для участі в зборах необхідно мати: членам кредитної спілки – паспорт; представникам членів спілки – паспорт і належним чином оформлену довіреність на право участі в загальних зборах.

Члени кредитної спілки можуть подавати у письмовій формі свої пропозиції та зауваження до порядку денного, але не пізніше ніж за 15 календарних днів до проведення загальних зборів.

Телефон для довідок: (0342) 50-76-14.

ЧИТАЮЧИ КОБЗАРЯ

Помолившись, і я б заснув,
Так думи прокляті
Рвуться душу запалити,
Серце розірвати.
Т. Шевченко

ДУМИ, ЩО ДУШУ РВУТЬ

(Продовження. Поч. у №№ 7–9)

Десять років страшної каторги і два заслання з забороною писати й малювати знищили здоров'я Тараса, але не зламали дух. Підтвердженням того є листи з неволі. В них Шевченко залишив нам безцінні скарби, які свідчать про його високу християнську мораль, а нас спонукають до роздумів про вічність.

Так, 13 червня 1857 року у щоденнику він пише: *«Мимо пройдем мимо, минувшее мое, моя коварная память! Не возмутим серце любящего друга не достойного воспоминанием, забудем и простим темных мучителей наших, как простил милосердный человеколюбец своих жестоких распинателей»*.

У листі до Бодянського 3 січня 1850 р. (Оренбурґ) знаходимо: *«Та Господь не благословив моєї доброї долі! Не дав мені докінчити віку короткого на нашій любій Україні. Тяжко! Аж сльози капають, як згадаю, так тяжко!.. Нудьга така, що вона мене незабаром вжене в домовину. Не знаю, чи карався ще хтось на сім світі так, як я тепер караюсь? Не знаю, за що?»*

У листі до В. М. Репніної 1 січня 1850 року з Оренбурґа Шевченко звертається: *«Я вас попрошу, ежели можно достать в Одессе – потому что здесь не нашел, – прислать мне Фому Кемпийского "О подражании Христу". Единственная отрада моя в настоящее время – это Евангелия. Я читаю ее без изучения, ежедневно и ежечасно. Прежде когда-то думал я анализировать сердце матери по жизни святой Марии, Непорочной Матери Христовой, – но тепер и это мне будет в преступление. Как грустно я стою между людьми!»*.

В листі до В. М. Репніної 7 березня 1850 року пише: *«Новый Завет я читаю с благоговейным трепетом. Вследствие этого чтения во мне родилась мысль описать сердце матери по жизни Пречистой Девы – Матери Спасителя. А другая – написать картину распятого Сына Ее. Молю Господа, чтобы хоть когда-нибудь олицетворились мечты мои. Я предлагаю здешней католической церкви (когда мне позволит рисовать) написать запрестольный образ (без всякой цены и уговору), изображающий смерть Спасителя нашего, повешенного между разбойниками, но ксендз не соглашается молится перед разбойниками! Что делать! Поневоле находиш сходство между XIX и XII веком»*.

А в інших листах до друзів знаходимо: *«Сумний мій, бідолашний друже! Чим, скажи, потішу я Твоє тужнеє серце? Нічим. На такі сльози ми, люди, не маємо сушила. Дружнє спочуття ослабить наші півжалі, але велике горе, як Твоє тепер, один тільки наш спільний Помічник і Серцезнавець ослабити може! Молися, якщо можеш молитися, і, молячись, віруй розумно, глибоко віруй у замогильне краще життя»*.

«Без свідомого розуміння краси людині не побачити Всемогучого Бога в дрібному листячку найменшої рослини».

«Молитва та ваші листи щирі найбільше допоможуть мені нести хрест мій».

Василь ГУК,
лауреат премії ім. Марійки Підгірянки

(Далі буде)

КОРОТКО: НОВИНИ УКРАЇНИ І КРАЮ

НОМІНАНТИ

ЛАУРЕАТИ ПРЕМІЇ ІМЕНІ ЛУКАВЕЦЬКОГО

Комісія з призначення щорічної премії імені Ярослава Лукавецького визначила переможців у галузі архітектури і дизайну, образотворчого і народного мистецтва.

У номінації «Архітектура і дизайн» лауреатами стали:

авторський колектив: архітектор, керівник авторського колективу Володимир Дворник; архітектор, головний архітектор проекту архітектурного комплексу Анатолій Василишин; художник інтер'єрів та ландшафту архітектурного комплексу Микола Сарапін – за спорудження спортивно-оздоровчого комплексу «Сокільське» в с. Тюдів Косівського району;

авторський колектив: доцент кафедри дизайну і мистецтвознавства Богдан Губаль, провідний науковий співробітник Музею визвольних змагань Прикарпатського краю Степан Каспрук – за впроваджений проект експозиції IV залу та його дизайн в Історико-маморіальному музеї Степана Бандери в с. Старий Угринів Калуського району.

У номінації «Образотворче і народне мистецтво»: художники Михайло Дейнега та Володимир Повшик, вишивальниця Ольга Писарук.

Комісія вирішила підготувати зміни до розпорядження голови облдержадміністрації, врахувавши пропозиції членів комісії про розподіл номінації «Архітектура і дизайн» на дві окремі номінації – «Архітектура» і «Дизайн»; номінації «Образотворче і народне мистецтво» на дві окремі номінації – «Образотворче мистецтво» і «Народне мистецтво».

Премії лауреатам вручатимуть 9 квітня в Івано-Франківському обласному відділенні Національної спілки художників України.

Н. К.

МИ І СВІТ

НАШІ ПИСАНКИ – У НІМЕЧЧИНІ

У музеї під відкритим небом у м. Ліндляр (Німеччина), що неподалік Кьольна, відкрилася виставка «Мистецтво української писанки». На ній представлені майже 700 писанок з різних реґіонів України, які привезли Коломийський національний музей народного мистецтва Гуцульщини та Покуття імені Йосафата Кобринського та Музей писанкового розпису на запрошення «Українського дому» Дюссельдорфа та музею.

Як зазначила директор музею, заслужений працівник культури України Ярослава Ткачук, у Німеччині представлені твори сучасного народного традиційного мистецтва майстрів Івано-Франківщини, Буковини й Закарпаття – районів, де мешкають гуцули. Зокрема, в експозиції є писанки XVIII–XIX століть.

У програмі перебування коломийської делеґації в Німеччині – зустрічі з тамтешньою українською громадою.

КОЛЕҐІЇ

НАЙКРАЩИМ ОХОРОНЦЯМ ПАМ'ЯТОК

Колеґія обласної ради Українського товариства охорони пам'яток і культури визначила лауреатів премії імені Івана Вагилевича та розпочала підготовку до «Євро-2012».

За особистий внесок і багаторічну діяльність із пропаґанди і збереження культурної спадщини України обласну премію імені Івана Вагилевича за 2009 рік присудили двом активістам товариства: Андрієві Давидюку (членові колеґії обласної ради товариства, начальникові відділу охорони культурної спадщини та музейної роботи Івано-Франківської облдержадміністрації) та Ярославові Штиркалу (активістові товариства, директорові Івано-Франківського краєзнавчого музею, членові постійної експедиції товариства з дослідження середньовічних монастирів та фортець області).

У зв'язку з проведенням в Україні «Євро-2012», колеґія обласної ради товариства ухвалила доручити всім міським і районним організаціям УТОПіК розробити заходи з підготовки до цієї події і до 1 лютого 2012 р. їх виконати. В переліку заходів запропонували провести огляд усіх пам'яток обласного центру і в селах районів; визначитися з потребою проведення поточних ремонтів та благоустрою пам'яток і пам'ятних місць; посадити біля пам'яток зелені насадження.

ПАМ'ЯТЬ

ТВОРЧІСТЬ У ПІДПІЛЛІ

В Літературному музеї Прикарпаття відкрилася виставка до 100-річчя Марка Боєслава. На ній представлені матеріали з особистих збірок Михайла Зеленчука (голови Всеукраїнського братства вояків ОУН–УПА), Зіновія Бойчука (історика, громадського діяча) та з фондових збірок Літературного музею Прикарпаття.

Перша в Україні виставка, присвячена 84-річчю українського письменника, громадського діяча, члена Української Головної Визвольної Ради, крайового провідника ОУН Михайла Дяченка (Гомона, Марка Боєслава) була відкрита в Літературному музеї Прикарпаття у 1994 році.

ЗУСТРІЧІ

НА ХВИЛІ ІНТИМНОЇ ЛІРИКИ

Уже вдруге цього року поріг нашої бібліотеки переступив відомий поет, активний просвітянин Василь Рябий. Завідувачка Тетяна Власій запросила його до літературної світлиці на поетичну годину, присвячену весні та світанковому почуттю, як ще називають любов, кохання. Причиною цього стала збірка інтимної лірики «Жар і міраж», яка побачила світ в одному з Івано-Франківських видавництв.

Досі ми знали Василя Рябого як автора дитячих, публіцистичних та філософських віршів. У новій книжці він розкрив нову грань свого таланту – показав себе як поет-лірик. Поет щиро читав свої вірші, а слухали його старшокласники Коломийської школи № 3, де він колись навчався і де колись написав свій перший вірш. Шанувальниця творчості поета – вчителька мови і літератури цієї школи Галина Никируй привітала його з успіхом, побажала нових творчих злетів і подарувала панові Василю коробку цукерок, щоб було солодше в житті. Поет, який зараз перебуває у статусі безробітного, сподівався, що відділ освіти міста відкриє, як обіцяла керівник, літературний гурток у Будинку дитячої та юнацької творчості, де він би міг працювати, але не сталося.

Поет Василь Рябий не опускає рук, він активно творить, бо таке його духовне покликання. Це помітив колишній головний редактор журналу «Київ» та газети «Літературна Україна», лауреат Національної премії України імені Тараса Шевченка Петро Перебийніс, який зауважив: «після "Зів'ялого листя" Франка і "Таємниці твого обличчя" Павличка мені не доводилося читати чогось вищого за художньою силою та філософською наповненістю».

До цього враження визнаного майстра слова вже нема що додати. Хіба сказати, що книжка «Жар і міраж» вийшла невеликим накладом за сприяння значною мірою народного депутата України Степана Курпіля, з яким автор навчався на факультеті журналістики Львівського держуніверситету імені І. Франка. І варто повністю зацитувати один з наснажених світанковим почуттям віршів:

На стежці квітяного літа
із першого погляду любов.
Я міг тебе і не помітити,
якби в ту хвилю сніг пішов.
І ти не відала б про мене,
ніколи б не знайшлися ми.
Якби не ангельська, натхненна,
мов блискавка, єдина мить.
І хоч-не-хоч, а душі в змові.
Ідем за ними назирці.
Невипадкова випадковість –
зозулька на твоїй руці.
І я це сонечко розквітле
стрічаю, мов любові знак,
на непомітній стежці світу,
як забажала таїна.

Віра ТОРОВАТОВА,
працівниця Коломийської бібліотеки № 3 для дітей

ВИШИВКА

ЧЕРВОНИМИ І ЧОРНИМИ НИТКАМИ...

В розмаїтті українського декоративного мистецтва вишивка посідає одне з провідних місць. Вона черпає свої витоки з прадавніх часів і є найпоширенішим видом народної творчості. Святковий народний костюм здавна ніс відбиток творчої індивідуальності майстрині. Вишивка – складова частина народного костюма. Нині вона теж застосовується в сучасному одязі, надаючи йому своєрідності й неповторності.

Розмаїття життя, думки і почуття, краса навколишньої природи – все знаходило своє образне втілення у вишивках. Тонке поетичне сприйняття світу знайшло відбиток навіть у назвах орнаментальних мотивів та елементів: «барвінок», «хмелик», «дубок», «гарбузове листя», «зозулька», «солов'їні вічка» тощо.

Художня виразність і різноманітність вишивки залежать не тільки від створення досконалої орнаментальної композиції, тонкого відчуття кольорів, вмілого їх поєднання, а й значною мірою від правильного вибору техніки виконання. Ось чому у вишивці є та відшліфована сторіччями єдність орнаменту й засобів його творення. В Україні кожна місцевість має свої улюблені техніки вишивання, традиційне кольорове рішення, існує понад 100 технік – основних і допоміжних. Це рахункові й ажурні, різноманітні шви вільного малюнка.

Композиції вишивок різні, їх розташування будується за чітко продуманою схемою, що випливає з логіки конструкції крою, в основі якого лежать прямокутні форми. Враховуючи це, ми маємо великі можливості для декоративного оформлення одягу вишивкою, мережкою.

Не забуваємо про це і при виконанні індивідуальних замовлень у майстернях центру професійно-технічної освіти № 1. Виконання вишивки – непростий і тривалий процес, який потребує особливої наполегливості й навиків. Але це водночас дуже захоплююче і творче самовираження. Коли творилась вишивка, мені на думку прийшли такі слова:

Чорними й червоними стежками
Стеляться на білім полотні,
Вишиті умілими руками,
Хрестики життя: веселі та сумні.
Почуття сплітаються віночком,
Барвами відлунюють в душі –
Українським вишитим узором
Стеляться на білім полотні.

На уроках виробничого навчання стараюсь зацікавити учнів вишивкою, втілювати її в сучасному одязі. Це розвиває в учнів творче мислення, фантазію, терпеливість й акуратність у роботі. Підбираючи старовинні узори та орнаменти і поєднуючи їх із сучасними, спрямовую пізнавальну діяльність учнів на якісно виконану роботу. Якщо проаналізувати урок, в якому при виготовленні одягу використовуються елементи вишивок, то можна сказати, що на таких уроках в учнів більше проявляються художні вміння, розкриваються творчі здібності. При виконанні вишивки можна розпізнати творчу особистість кожного учня.

Останнім часом вишивка набула значного поширення не тільки в національному, але й святковому та повсякденному сучасному одязі. Тому на уроках виробничого навчання допомагаю учням відкрити таємниці вишивки, щоб вони змогли її втілити у виробах, які вони виготовляють.

Так, при виготовленні плаття використовуємо вишивку гладдю. Враховуючи структуру тканини, можна виконувати різні техніки гладі. Якщо для шовкових тканин можна застосувати атласний шов, то для суконь з більш щільних тканин доцільнішою буде полтавська, або біла гладь. Правильно підібрані відтінки кольорових ниток можуть прикрасити комірець чи манжети плаття, вишитого художньою гладдю.

З плином моди не втрачається попит на лляні тканини і тканини з полотняним переплетенням. Саме ці тканини дуже підходять для виготовлення жіночих літніх костюмів, оздоблених мережкою. Враховуючи стиль замовника, мережку в жакеті можна виконати в традиційних мотивах, або ж у поєднанні з поверхнево-нашивною технікою. Для цього використовуємо нитки DMC відповідного відтінку, або нитки, витягнені з тієї ж тканини, з якої виготовляється костюм. По виготовлених взірцях можна підібрати мережку, яка найбільше відповідає даній моделі.

З прадавніх часів на Прикарпатті вишита блузка була оберегом і супроводжувала людину з дня її народження. Зараз традиційна вишита блузка теж не втратила своєї популярності.

Враховуючи сучасний напрямок моди, для виготовлення блузки підбираємо тонкі тканини, такі як: шифон, креп-шифон, батист. Щодо кольору тканини то він може бути не традиційно білим, а червоним, бордовим, чорним. У відповідності до цього підбираємо нитки для вишивки на кілька тонів світліші чи темніші, або контрастного кольору. Вишивку можна виконувати різними техніками: хрестиком, низинкою, лиштвою, а також у поєднанні кількох технік одночасно.

Для оздоблення одягу використовуємо бісер та стеклярус. Ця вишивка досить практична, вона не втрачає свого вигляду тривалий час. Крім оздоблення блузок, суконь, костюмів, її можна використовувати на штанах різних моделей.

Виготовляючи дитяче пальто чи манто, використовуємо такий вид художнього оформлення, як аплікацію. Основним матеріалом для аплікації можна використовувати шкіру, різнокольоровий шкірозамінник, або тканини, що не осипаються. Техніка виконання аплікації нескладна. В залежності від виробу тканини і самої моделі, можна використовувати одноколірну, або кольорову плоску аплікацію. Якщо потрібно розробити об'ємні предмети, то використовується випукла аплікація.

Враховуючи композицію, не слід забивати малюнок. При виконанні будь-якої вишивки на виробах слід дотримуватись таких рекомендацій:

нитки повинні бути міцними, відповідати по товщині;

прокладати нитки так, щоб не стягувати тканину;

підбирати відповідний колір ниток;

досконало володіти техніками вишивки.

При виконанні вишивки можна розпізнати творчу особистість кожного учня. Практика свідчить, що найдоцільнішими методами навчання учнів вишивки є поєднання теми уроку з історією національної та сучасної вишивки.

Велике значення має відвідання учнями виставок народної вишивки. Це допомагає розвивати у дітей потяг до народних традицій, пробуджує почуття любові до рідного краю, а також відіграє велику роль у вихованні національної свідомості молодого покоління. Багато років викладачі, майстри виробничого навчання співпрацюють з «Просвітою». Секретар міського об'єднання Наталя Синиця неодноразово демонструвала свої неповторні вишивки в Народному домі «Просвіта», а також у нашому навчальному закладі. Особливо зацікавлені учні оформленням книг вишитими обгортками, де використано багато українських символів та символів рідного міста. До кожної книги вдало підібрана кольорова гама.

Прекрасну виставку старовинних жіночих та чоловічих сорочок, скатертин, серветок, виробів з бісеру представила майстер-вишивальниця Марія Турчин. Скільки різноманітних технік рахункової і не рахункової групи, різноманітних мережок та змережувань використано в таких виробах. Розповідь пані Марії про історію створення кожної блузки чи сорочки не залишила нікого байдужим до народної вишивки.

Багато приємних відгуків висловили учні про цікаву і змістовну виставку вишиванок. Я впевнена, що співпраця з такими прекрасними майстрами вишивки дасть добрі результати у вихованні підростаючого покоління, у продовженні ними давніх народних традицій.

Марія КОРОСТЕНСЬКА,
майстер виробничого навчання

З РОСИ І ВОДИ!..

ВІТАННЯ

Просвітяни Івано-Франківщини здоровлять голову обласної ради Ігоря ОЛІЙНИКА з 55-літтям.

Шановний Ігоре Мирославовичу! Від душі вітаємо Вас, відомого громадського та політичного діяча, з ювілеєм. На ниві місцевого самоврядування Ви зробили багато. Хай Ваша праця і далі буде успішною, а позиція – принциповою в інтересах краю і держави.

Від імені Правління ОО ВУТ «Просвіта» ім. Т. Шевченка Степан ВОЛКОВЕЦЬКИЙ

СПОГАД

МІЙ ВЕЛИКДЕНЬ

«Дзінь-дзелень, бам, бам! Дзінь-дзелень, бам, бам!» – розлягався над селом малиновий звук церковних дзвонів.

«Ой, чия ж то гуска-а-а-а...» – залунало від церкви.

Великдень!

1969 рік. Мої однолітки, як і все наше село, зараз під церквою. Святкують. Граються веселого «гусачка», завивають «огірочки», плетуть «ворітничку», заводять статечну «сливку». А я сиджу під хатою і плачу: мені туди не можна, тому що моя мама – радянська учителька. Та ще із тавром «дочки ворога народу».

– Мамуню, можна я піду до стрия?

– Та йди вже, йди.

І я пішла... Тільки не до стрия, а під церкву. А наступного дня мене, голову Ради піонерської дружини, і мою поведінку розбирали на Раді дружини. Мою маму ледь не вигнали з роботи. Вдома, плачучи від образи, я дала собі слово, що коли виросту – то всі наші веснянки та гаївки покладу на сцені. Й дотримала його. В 1992 році на звіт художньої самодіяльності села я поставила вокально-хореографічну композицію «Великодні забави».

2009 рік. Знову Великдень. Якось сумно бамкає на дзвіниці дзвін. Під церквою – кілька стареньких бабусь та дідусів, біля них бігає з десяток малят. Не чути ні пісень, ні сміху. А молодь із сумками, наповненими низькопробним пійлом, поспішає в ліс на пікнік. І я вкотре запитую себе: що сталося? Чому, коли нам не дозволяли – ми йшли і гралися? А зараз, коли ніхто не забороняє, ніхто нікого не переслідує – під церквою пустка. Чому діти не знають веснянок, не вміють гратися в великодні ігри? Хто мав їх цього навчити – школа?... церква?... а може, батьки?

Впевнена, що знайдуться такі скептики, які скажуть, що теперішня молодь настільки зіпсута сучасними технологіями, що їй це абсолютно не цікаво. Але, маючи досвід спілкування з юнацтвом, посмію заперечити. Не молодь винна, а ми. З вашого дозволу, прошу кожного пригадати, коли ви востаннє розмовляли з дітьми про своє дитинство? Розповідали їм, в які ігри ви гралися? Чи, може, ви навчили свою дитину хоч би одну гру, в яку самі колись бавилися? Отож-бо. Ми женемося за високим статусом у суспільстві, великими статками, стараємося, аби було «не гірше, як в людей», не помічаючи, що втрачаємо найбільший скарб, даний нам Всевишнім – власних дітей.

І знов Великдень. Я навчаю своїх дітей іти «жука», «хвоста», городити «оборіг» і маю надію, що цього року під церквою не буде так малолюдно.

Надія ГАРІДЖУК

ДО ДЖЕРЕЛ

ВЧИМО ГАЇВКИ

Звичаї та обряди є однією з найдавніших форм духовної культури й притаманні тільки одному народові чи етнічній групі. Навесні, коли оновлюється природа і земля вкривається квітами, наш народ святкує найбільш радісне і світле свято Воскресіння Христового, або, як у нас кажуть, Великдень. Радість свята пронизує всіх людей. Воно багате різноманітними й величними богослужіннями і церковно-народними звичаями. Особливим виявом великодньої радості в Україні були веснянки, гаївки та інші ігри на церковному подвір'ї.

Дослідники українських звичаїв та обрядів вважають, що ці ігрища перейшли в християнський обряд ще з поганських часів. Вони були створені нашими предками ще за часів Антської держави і дійшли до нас практично без змін. В цих веснянках змінилися лише деякі застарілі слова, що набули сучасного звучання, а основний зміст, ідея залишилися. Вони є історичним документом про життя, ідеали, психологію, прагнення пізнання явищ природи наших пращурів.

На превеликий жаль, сьогодні в більшості реґіонів України ця традиція забута. Правда, на Прикарпатті, особливо в сільській місцевості, ще можна побачити, як після святкового обіду всі збираються під церквою, щоб завести «сливку», погратися в «гусачка» чи піти «хвоста». Але, як не прикро це визнавати, і в нас під тиском сучасності вони відходять у небуття. А тому пропоную увазі читачів великодні ігри та хороводи. Вони діляться за віковим, а також часовим виконанням. Це означає, що на кожен день Великодня, а також для дітей, підлітків і юнацтва є свої забави. Я постаралася максимально чітко описати кожну гру, в який день та хто її виконує. Буду дуже рада, якщо комусь із вас вони стануть у нагоді.

ВЕЛИКОДНІ ІГРИ ТА ЗАБАВИ

ГУСАЧОК

Виконують діти до 10–12 років на перший, другий і третій дні свят.

Вибирають «гусачка» і «гусочку». Діти, взявшись за руки, рухаються по колу за годинниковою стрілкою і співають. «Гусочка», що знаходиться в колі, втікає, «гусачок» – наздоганяє. Коли хлопчик наздожене дівчинку, гра починається спочатку, але з іншими учасниками. «Гусачок» вибирає «гусочку», а «гусочка» – «гусачка».

Гаївка «ГУСАЧОК»

Ой, чия ж то гуска
По воді сі плюска? (2)
Ой, чий же то гусачок
Додому не пуска. (2)
Ой, коби-то знати,
З котрої він хати. (2)
Щоби того гусачка
Додому загнати. (2)

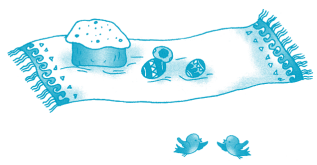

ВОРІТНИЧКА

Виконують підлітки 10–16 років на третій день свят.

Учасники, взявшись за руки, повільно рухаються по колу і співають. Під швидку мелодію деякий час біжать у тому ж напрямку. Дві дівчини піднімають руки, утворюючи «ворітця», ведуча проходить у ті «ворітця», тягнучи за собою решту учасників. Біжать доти, доки не доспівають швидку частину гаївки. На початок гаївки зупиняються, і гра починається спочатку.

Гаївка «ВОРІТНИЧКА»

Повільно:
Молода ворітничко,
Втвори нам воротечка.
Що ж то там за пан їде,
Що ж то нам за дар везе?
Зелене зерняточко,
Найкраще дитяточко.

Швидко:
Нема, нема пана вдома,
Десь поїхав пан до Львова,
Ключики купувати,
Церковцю відкривати.
Церковцю відкривати,
Молодим шлюб давати.

ХУСТОЧКА

Виконують підлітки та юнацтво 12–20 років протягом трьох днів свят.

Учасники стоять у колі, тримаючись за руки і співають. Ведуча в колі рухами відтворює слова пісні. Закінчивши, вибирає іншу ведучу. Граються тільки дівчата.

Гаївка «ХУСТОЧКА»

Маю хустку вишивану
На чотири кінці,
Кого люблю та й кохаю,
Стелю під колінці.
Цю не люблю, цю не люблю,
Цю не поцілую.
Тебе люблю, тебе люблю,
Тобі подарую.

Маю хустку вишивану
На чотири роги,
Кого люблю та й кохаю,
Стелю му під ноги.
Цю не люблю, цю не люблю,
Цю не поцілую,
Тебе люблю, тебе люблю,
Тобі подарую.

ГОЛУБКА

Виконує юнацтво від 16 років протягом трьох днів свят.

Хлопці і дівчата стають у коло, як при виконанні коломийки, співають і рухаються управо приставним кроком. Ведуча знаходиться в середині кола. Відспівавши, «голубка» вибирає серед учасників когось на своє місце.

Так само виконуються ігри «Перепілка», «Качур», «Плєска».

Гаївка «ГОЛУБКА»

Ми голубку як вловили
Раз, два, три.
І навколо обступили
Раз, два, три.
Ти, голубко, що ж ти тужиш,
Вибирай си кого любиш
Раз, два, три.

ОГІРОЧКИ

Виконують молоді жінки та дівчата на віддані на третій день свят.

Учасники стають у коло. Двійко дівчат біля ведучої піднімають руки, утворюючи «ворітця», ведуча в ці ворітця проводить усіх учасниць, рухаючись проти сонця. Наступні «ворітця» утворюють одна з попередніх дівчат та її сусідка праворуч і т. д. «Завивають огірочки» доти, доки всі не стануть в одну колону. Далі, якщо хочуть, продовжують гру, «розвиваючи огірочки», якщо ні – гра припиняється.

Гаївка «ОГІРОЧКИ»

Огірочки-пупіночки, розвивайтеся,
Молоденькі дівчаточка, віддавайтеся.
Огірочки-пупіночки
Тож нам ся в'ют.
Молоденькі дівчаточка
Мед-вино п'ют.
Ой мед-вино попивали
І червоні рахували
Грай, жуче, грай.
Прийшла кума до кумочки:
– Позичте ми, кумко, бочки.
Грай, жуче, грай.
Позичте ми, кумко, бочки
Най наквашу огірочки.
Грай, жуче, грай.
Огірочки красні-білі
Коби вкисли до неділі.
Грай, жуче, грай.
А в неділю старостоньки
Будуть їсти огіроньки.
Грай, жуче, грай.
Будуть їсти-поїдати
І червоні рахувати.
Грай, жуче, грай.
Поливаний понеділок
Вісім хлопців дев'ять дівок,
Грай, жуче, грай.

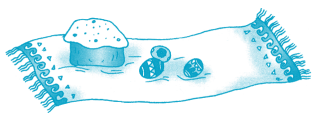

Зібрала Надія ГАРІДЖУК

(Далі буде)

ЛЮБИ І ЗНАЙ СВІЙ РІДНИЙ КРАЙ...

КАЛЕНДАР ПРОСВІТЯНИНА
квітень

1 КВІТНЯ

60 років від дня народження **Михайла Марусяка** (1950), митрофорного протоієрея, кандидата богослов'я, ректора Івано-Франківської духовної семінарії УПЦ КП, уродженця с. Ліски Коломийського району.

55 років від дня народження **Ігоря Олійника** (1955), заслуженого будівельника України, колишнього директора ВАТ «Житлобуд», тепер – голови Івано-Франківської обласної ради.

50 років від дня народження **Михайла Кузенка** (1960), заслуженого юриста України, генерал-майора, уродженця с. Рунґури Коломийського району.

2 КВІТНЯ

95 років від дня народження **Романа Андруховича** (1915–1997), письменника, українського громадського діяча Польщі, автора книги «Дорога в Україну», уродженця м. Станиславів (тепер – Івано-Франківськ).

3 КВІТНЯ

55 років від дня народження **Євгена Бондаренка** (1955), коломийського самодіяльного композитора.

4 КВІТНЯ
ВОСКРЕСІННЯ ХРИСТОВЕ.

125 років від дня народження **Якова Білоскурського** (в 1906 р. виїхав у Росію під іменем Георгій Гаврилович Кушнірюк) (1885–1975), громадсько-політичного і військового діяча, уродженця м. Коломия.

6 КВІТНЯ

60 років від дня народження **Івана Вахняка** (1950), майстра художньої обробки дерева, уродженця с. Малий Гвіздець Городенківського району.

7 КВІТНЯ

100 років від дня народження **Віктора Брезицького** (1910–1977), українського письменника, публіциста, члена Національної спілки письменників України.

9 КВІТНЯ

180 років від дня народження **Тита Блонського** (1830–1897), українського письменника, автора трагедії «Анастасія» (1886) з історії Галицького князівства, історичної повісті «Розвалина» (1895), поем та віршів, уродженця м. Тлумач. Похований у Дорі Яремчанської міськради.

60 років від дня народження **Зеновія Герендi** (1950), івано-франківського художника, уродженця с. Ямниця Тисменицького району.

11 КВІТНЯ

90 років від дня народження **Богдана Бори** (справжнє ім'я – Борис Шкандрій) (1920–1997), українського діяча у Великобританії, уродженця с. Павлівка Тисменицького району.

55 років від дня народження **Романа Жука** (1955), українського художника, уродженця с. Остриня Тлумацького району, який зараз працює в Амстердамі (Голландія).

13 КВІТНЯ

130 років від дня народження **Теодосія Галущинського** (1880–1952), катехита в Коломиї, професора Духовної семінарії в Станиславові.

14 КВІТНЯ

200 років від дня народження **Осипа Заячківського** (1810–1894), церковно-просвітнього діяча у Лоп'янці, члена-засновника та почесного члена «Просвіти».

80 років від дня народження **Богдана Юрківа** (1930), українського композитора, заслуженого працівника культури України, музичного керівника народного вокального ансамблю «Черемош», уродженця м. Івано-Франківськ.

15 КВІТНЯ

20-річчя підняття українського національного прапора на Івано-Франківській міській ратуші.

16 КВІТНЯ

День довкілля.

190 років від дня народження **Келестина Скоморівського** (1820–1866), українського поета й перекладача, уродженця с. Долиняни Рогатинського району.

18 КВІТНЯ

115 років від дня народження **Юрія Шкрумеляка** (1895–1965), поета, письменника, автора творів про визвольні змагання УСС–УГА, уродженця с. Ланчин Надвірнянського району.

150 років від дня народження **Уляни Кравченко** (1860–1947), вчительки, поетеси, активної учасниці жіночого руху в Галичині.

(Далі буде)

Підготував Петро АРСЕНИЧ

СПІВЧУТТЯ

Правління ОО ВУТ «Просвіта» імені Тараса Шевченка висловлює щире співчуття довголітньому членові Правління **Миколі Лесюку** з приводу передчасного відходу у вічність **його дружини Марії Василівни**.

Хай українська земля буде їй пухом.

Від імені Правління Степан ВОЛКОВЕЦЬКИЙ, Петро АРСЕНИЧ, Василь БОЙКО